

Několik myšlenek o interdisciplinární spolupráci v paliativní medicíně a algeziologii

Datum 8. října bylo již před několika lety vybráno jako Světový den hospicové a paliativní péče. Smyslem tohoto mezinárodního podniku je upoutat pozornost co nejširší veřejnosti k otázkám péče o nevyléčitelně nemocné. V rámci světového dne byly ve více než 60 zemích světa (včetně České republiky a Slovenska) pořádány přednášky a besedy, ale také výstavy, koncerty a četné happeningové akce. Podrobnější informací o celém podniku a přehled akcí, které v rámci světového dne proběhly, lze nalézt na webové stránce: www.worldday.org. Heslem letošního ročníku byla myšlenka „sdílení péče“ („Sharing the care“). Měla poukázat na nezbytnost úzké spolupráce pacienta, jeho rodiny a zdravotníků různých odborností a profesí, ale také patientských organizací, samosprávných a státních institucí a pojišťoven. Připomínat užitečnost takové spolupráce může znít jako triviální klišé. Multidisciplinární péče je dnes v řadě oborů samozřejmostí. Moderní onkologickou léčbu si nelze představit bez spolupráce patologa, onkologa, chirurga, radioterapeuta, nutricionisty, algeziologa.... Také moderní léčba bolesti předpokládá spolupráci algeziologa, neurologa, radiologa, psychologa, rehabilitačního lékaře atd. Rizikem a úskalím tohoto modelu péče je však často roztržitost a špatná koordinace péče. Pacient je sledován současně řadou odborníků. Často však neví, kdo jeho léčbu „vede“, na kterého lékaře se může obrátit. Problém spočívá v tom, že jmenovaní oboroví specialisté spolu často nedostatečně komunikují. Nemocný dochází do několika odborných ambulancí, každá z nich řeší svou „agendu“, ale výsledky nejsou nikým souhrnně zpracovány a proměněny v komplexní léčebný plán. Algeziolog nebo paliativní specialista pak v tomto scénáři svou odbornou kvalifikaci prokazují pouze větší odvahou při předepisování velkých dávek analgetik a ostatních psychotropních léků. Klinické problémy, jakými jsou např. chronická neonkologická bolest zad nebo utrpení onkologicky nemocného pacienta v závěru života, jsou svou povahou jednoznačně bio-psycho-sociální fenomény a bez efektivního ovlivňování všech těchto dimenzí se mýjíme s podstatou problému.

Jsem přesvědčen, že „multidisciplinární“ péče ve výše popsaném smyslu musí být nahrazena péčí „interdisciplinární“, ve které budou příslušní odborníci skutečně týmově spolupracovat při sestavování optimálního léčebného postupu. Zajistit takový model péče není organizačně jednoduché. V cestě stojí řada překážek a stereotypů. Pravidelné scházení specialistů různých odborností a hledání „společné optiky“ se může zdát jako časově a ekonomicky neefektivní. Zkušenosti z hospiců ale také center léčby bolesti, kde je podobně intenzivní týmová spolupráce nastavena, prokazuje, že se jedná o efektivní způsob práce a současně o jedno z nejvýraznějších specifíků oborů paliativní medicína a algeziologie. Lékaři v malých ambulancích paliativní medicíny a léčby bolesti by měli v mezích možností systematicky usilovat o vybudování funkčního interdisciplinárního týmu v rámci svých zařízení. Úkol to není jednoduchý, ale výsledky stojí za to.

MUDr. Ondřej Sláma, Ph.D.
Masarykův onkologický ústav Brno

Paliativní medicína a léčba bolesti

Ročník 3, 2010, číslo 3, vychádza 3-krát ročne

Vychádza v spolupráci s:

- Slovenskou spoločnosťou pre štúdium a liečbu bolesti (www.pain.sk)
- Českou společností paliativní medicíny (www.paliativnimedicina.cz).

Redakčná rada:

prof. MUDr. Katarína Adamcová, PhD.,
Mgr. Mária Andrášiová, PhD.,
doc. MUDr. Peter Beržinec, CSc.,
doc. PhDr. Mgr. Patricia Dobříková, PhD.,
MUDr. Stanislav Fabuš,
MUDr. Darina Hasarová,
MUDr. Hedviga Jakubíková,
MUDr. Mária Jasenková,
MUDr. Ladislav Kabelka, Ph.D.,
MUDr. Peter Križan, CSc.,
MUDr. Kristína Križanová,
MUDr. Marta Kulichová, CSc.,
MUDr. Igor Martuliak, PhD.,
Mgr. Jiří Prokop, Ph.D.,
MUDr. Olga Sadovská,
MUDr. Ondřej Sláma, Ph.D.,
Prof. Kjell Erik Stroemskag, MD,
prof. MUDr. Jiří Vorlíček, CSc.

Odborní editori:

MUDr. Kristína Križanová
MUDr. Marta Kulichová, CSc.

Editorka rubriky Zo zahraničnej tlače:

MUDr. Hedviga Jakubíková

Vydavateľ:

SOLEN, s.r.o.

SOLEN
MEDICAL EDUCATION

Adresa redakcie:

SOLEN, s.r.o., Lovinského 16, 811 04 Bratislava, www.solen.eu
tel.: 02/5465 1381, fax: 02/5465 1384, redakcia@solen.sk

Redaktorka:

Ing. Jana Repiská,
02/5413 1381, 0911 900 599, repiska@solen.sk

Šéfredaktor vydavateľstva:

Mgr. Roman Jazudek, jazudek@solen.sk

Grafická úprava a sadzba:

Ján Kopčok, kopcok@solen.sk

Obchodné oddelenie:

Mgr. Jana Chrenková, 02/54 65 06 48, chrenkova@solen.sk

Predplatné na rok 2011:

Cena predplatného za 3 čísla na rok 2011 je 9 €. Časopis si môžete objednať na www.solen.sk, e-mailom: predplatne@solen.sk, faxom: 02/5465 1384

Všetky publikované články prechádzajú recenziou.

Registrácia MK SR pod číslom EV3582/09

ISSN 1337-6896

Časopis je indexovaný v Bibliographia Medica Slovaca (BMS).

Citácie sú spracované v CiBaMed.

Citačný index: Paliat. med. liec. boles.

Vydavateľstvo SOLEN, s.r.o., SR má na základe zakúpenej licencie výhradné právo na preberanie a publikáciu článkov z časopisov vydavateľstva SOLEN, s.r.o., ČR.

Akákoľvek časť obsahu alebo článku nesmie byť kopírovaná alebo inak rozmnožovaná s cieľom ďalšieho šírenia akýmkoľvek spôsobom a v akejkoľvek forme bez písomného súhlasu vydavateľstva SOLEN, s.r.o., ako vlastníka autorských práv.

Vydavateľ nenesie zodpovednosť za údaje a názory autorov jednotlivých článkov či inzerátov.

Časopis Paliativní medicína a léčba bolesti vychádza v spolupráci so Slovenskou spoločnosťou pre štúdium a liečbu bolesti (www.pain.sk) a s Českou spoločnosťou paliativní medicíny (www.paliativnimedicina.cz).